

Els diumenges

COM FUNCIONA
EL MÓN

UNA COL·LABORACIÓ DE:

UNIVERSITAT DE BARCELONA

« AIXÒ HO HAS DE PATENTAR! »

PASCUAL
Segura*

Quan a algú se li acut alguna cosa que sembla nova i útil, sempre surt aquell que li aconsella: «iAixò ho has de patentar!» I possiblement també sortirà aquell que li digui: «iNo ho patentis! Després vindria una altra persona que ho canviaria una mica i et copiaria sense que la patent et serveixi per a res». I els dos punts de vista són certs, depenent de les circumstàncies: patentar tant pot significar un benefici econòmic com una pèrdua de temps i diners.

Per molts el terme *patent* és sinònim de propietat intel·lectual i industrial, la qual cosa és incorrecta. Les patents –i els models d'utilitat, que concedeixen els mateixos drets però durant 10 anys en comptes de

La confidencialitat és bàsica per convertir en rendible una innovació i la seva aplicació

20– únicament protegeixen invencions, és a dir, solucions tècniques amb aplicació industrial, que es defineixen (en les anomenades reivindicacions) com a entitats o productes (electromecànics, químics, farmacèutics, alimentaris, biològics...), o com a activitats, procediments o mètodes.

De les altres modalitats de la propietat intel·lectual i industrial, les més importants són: els drets d'autor i relacionats, que protegeixen durant molts anys les obres de creació (obres literàries o artístiques,

programes d'ordinador, pàgines web, documentació publicitària...) sense que calgui registrar-les; les marques i els noms comercials, que, mentre es facin servir, protegeixen la *distintivitat* dels productes i serveis; els dissenys industrials, que protegeixen l'aparença o forma externa dels productes durant 20 o 25 anys; la protecció davant la competència deslleial, que protegeix automàticament dels actes contraris a la bona fe (engany, imitació de la presentació comercial, aprofitament de l'esforç aliè...), i els secrets industrials (*know-how*), que duren sempre que es mantinguin confidencials.

A qualsevol persona que vulgui investigar o innovar, i especialment a qualsevol persona que fabriqui o vengui alguna cosa, li interessa tenir uns mínims coneixements sobre el tema de la propietat intel·lectual i industrial. I això per tres raons. En primer lloc, perquè la seva activitat industrial o comercial pot representar una infracció de drets anteriors de propietat intel·lectual i industrial d'altres persones, infracció que acostuma a implicar grans responsabilitats econòmiques i la paralització de l'activitat.

En segon lloc, perquè, tenint cura d'evitar la infracció, pot treure molt profit imitant o inspirant-se en la propietat intel·lectual i industrial creada per altres persones, per exemple, trobant forats d'activitat no protegida i accedint a les patents per disposar de la millor informació tècnica existent, i fins i tot copiant directament una tecnologia patentada o un disseny registrat un cop n'hagi caducat la protecció. I finalment, perquè la protecció de la seva pròpia propietat intel·lectual i industrial li permetrà gaudir d'avantatges competitius en el mercat, explotant-la en exclusiva o transferint-

ISMAEL CARRILLO

IA MÉS

●● Se sol exagerar la importància del sistema de patents quan se l'acusa de ser la causa d'alguns problemes greus de la humanitat (falta de medicaments antisida en països pobres, pèrdua de biodiversitat, explotació del Tercer Món...). Però les patents només són importants en països industrialitzats i en sectors de lliure competència.

●● Atès que als països industrialitzats la recerca i –sobretot– el desenvolupament farmacèutic els fan principalment empreses privades, si no existís un sistema de patents per recuperar-ne la inversió no s'inventarien nous medicaments. Això no obstant, quan la patent caduca, el medicament sempre esdevé genèric. P.S.

la a algú altre mitjançant la venda o una llicència.

En relació amb la pròpia protecció, i per prendre la millor decisió respecte a la disjuntiva plantejada al principi, recomanem que tot allò que es pugui explotar en secret no es patenti i que es mantingui confidencial. Així mateix, que tampoc es patenti allò que, un cop patentat, no es pugui detectar que se n'està infruint la patent. Per obtenir una patent vàlida, la invenció no pot ser ni coneguda ni òbvia, per la qual cosa cal buscar prèviament els antecedents en bases de dades.

Per obtenir una protecció eficaç contra la imitació, cal que la sol·licitud –memòria i reivindicacions– la redacti un expert en col·laboració amb els inventors. Per adquirir el dret de prioritat mundial, n'hi ha prou de presentar una primera sol·licitud espanyola (82 euros en concepte de taxes). Al cap d'un any es pot presentar una sol·licitud internacional o PCT (uns 2.000 euros de taxes) que permet esperar un altre any i mig abans de sol·licitar patents nacionals (EUA, Japó, Canadà...) o una patent europea. D'aquesta manera, amb única ment una inversió inicial relativament modesta, un individu o una petita empresa disposarà de dos anys i mig per avaluar les expectatives de negoci de la invenció i, si els interessa, buscar una transferència de tecnologia rendible.

Per obtenir més informació sobre el tema es pot consultar la pàgina web del Cidem de la Generalitat de Catalunya (www10.gen.cat.net/cidem/cat/serveisempreses/innoveu/patents) o la pàgina de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques (www.oepm.es). ≡

*Director del Centre de Patents (UB).